

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Benátky nad Jizerou, Pražská 135,
okres Mladá Boleslav**

Pražská 135, 294 71 Benátky nad Jizerou

Identifikátor školy: 600 049 086

Termín konání inspekce: 2. – 5. únor 2004

Čj.:	c6-1018/04-2031
Signatura:	kc4zx115

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech základní školy, ve školní družině a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole, školní družině a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyku, matematice, cizích jazycích, dějepisu, prvouce, přírodovědě a přírodopisu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů prováděná ve smyslu § 18 odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů – kontrolované oblasti: odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků ve vybraných předmětech základní školy, školní družiny a mateřské školy; učební plány a učební osnovy ve vybraných předmětech základní školy; vykazování počtu žáků v základní škole, školní družině a mateřské škole; organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti v základní škole, školní družině a mateřské škole; výchovná opatření v základní škole,
- ❖ dodržování právních předpisů na úseku školního stravování ve smyslu vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů a předpisů souvisejících, kontrolovaným obdobím je rok 2003 a rok 2004 ke dni kontroly,
- ❖ realizace tematicky zaměřených inspekcí Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a Výuka německého jazyka na základních a středních školách.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Benátky nad Jizerou, Pražská 135, okres Mladá Boleslav je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Benátky nad Jizerou, Zámek 49. Škola sdružuje mateřskou školu (kapacita 32 dětí), základní školu (470 žáků), školní družinu (75 žáků), školní jídelnu mateřské školy (50 jídel) a školní jídelnu základní školy (650 jídel). Škola má dvě odloučená pracoviště: mateřskou školu v Mečeříži 185 a školní jídelnu v ulici 5. května 26. Inspektovány byly všechny součásti školy. Nejnověji byla škola zařazena do sítě škol, předškolních a školských zařízení na základě Rozhodnutí MŠMT čj. 19 671/03-21 ze dne 12. srpna 2003.

Ve škole bylo v době konání inspekce 19 tříd s 461 žákem, ve školní družině bylo zapsáno 26 žáků, v mateřské škole 25 dětí a ve školní jídelně se stravovali 393 strávníci.

Mateřská škola Mečeříž se ve školním roce 2000/2001 stala součástí Základní školy Benátky nad Jizerou, Pražská 135, okres Mladá Boleslav. Zřizovatelem předškolního zařízení je Obec Mečeříž, zřizovatelem základní školy je Město Benátky nad Jizerou.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku všech předmětů na prvním i druhém stupni základní školy zajišťuje celkem 27 učitelů a učitelek (včetně jedné vychovatelky školní družiny, jež současně vyučuje hudební výchovu v šestém až devátém ročníku); ve školní družině působí dvě vychovatelky, které mají požadovanou způsobilost. Osm vyučujících nesplňuje podmínky *odborné a pedagogické způsobilosti* - šest na prvním stupni, dva na druhém stupni. Jedna z šesti nekvalifikovaných učitelek prvního stupně však v době inspekce dokončila vysokoškolské studium pedagogického směru, další má vysokoškolské vzdělání, nikoli však pedagogického zaměření. Dva učitelé cizích jazyků ve svém oboru dosáhli sice odborného vzdělání, avšak nemají požadovanou vysokou školu. Délka pedagogické praxe vyučujících je rozdílná, od čtyř do 45 let. Úvazky v maximální možné míře respektují aprobaci pedagogických pracovníků, příznivé je i zastoupení šesti mužů ve sboru. Výchovný poradce (funkci vykonává zástupce ředitele školy s pedagogickou praxí 26 let) absolvoval příslušné kvalifikační studium a poradenstvím se zabývá dlouhodobě.

Organizační struktura školy a zajištění provozu jsou velmi dobře a detailně zpracovány v písemné podobě v Organizačním řádu (včetně organizačního schématu), platném od 1. ledna 2003. Jmenovaný dokument má dobrou úroveň a ve své druhé části konkrétně vypovídá o jasném rozdělení řídicích a kontrolních kompetencí mezi oba členy vedení školy. Ekonomickou oblastí se zabývá ředitel školy. Další pravomoci jsou delegovány na vedoucí metodických orgánů. Informace jednotlivým pracovníkům jsou operativně předávány individuálními pohovory, na nástěnkách ve sborovnách (zejména formou měsíčních plánů), jednou měsíčně na provozních poradách či na poradách vedoucích metodických orgánů.

Vzhledem ke zkušenosti *pedagogického sboru* je jeho *vedení* jednodušší. Zřejmě z tohoto důvodu byl zrušen systém uvádějících učitelů. Mladí nekvalifikovaní učitelé i učitelky permanentně spolupracují se zkušenými, pomáhá i činnost metodických orgánů. Vedení školy se snaží jejich chybějící odbornou a pedagogickou způsobilost ovlivňovat zejména hospitační činností. *Kontrolní činnost* dvoučlenného vedení školy se řídí ročním plánem, ředitel školy se zaměřuje na výuku v prvním až pátém ročníku, jazyky a společenskovední předměty, zástupce ředitele školy sleduje matematiku a předměty přírodovědného charakteru. Ředitel školy vykonal v letošním školním roce (za první pololetí) 23 hospitace, navíc ještě 10 kratších vstupů do hodin, zástupce devět. Rovněž v loňském školním roce byla jejich hospitační činnost četná - celkem 54 hospitace. Rozbory hodin po hospitacích či porady s předsedy metodických orgánů ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Součástí kontrolní činnosti je pravidelné testování, podrobněji zmíněné v další části zprávy. Velmi pozitivně lze hodnotit *další vzdělávání pedagogických pracovníků*, které organizuje především Služba škole Mladá Boleslav. Pedagogy jsou oceňovány např. víkendové vzdělávací akce pro celý sbor, jež jsou prioritou i v letošním školním roce. V plánu na školní rok 2003/2004 je zaznamenáno takřka 100 vzdělávacích akcí včetně několikadenních kurzů, což v praxi znamená více než tři vzdělávací akce ročně na každého pedagogického pracovníka. Školení počítačové gramotnosti v rámci SIPVZ absolvoval ve školním roce 2002/2003 celkem 21 pedagogický pracovník školy.

Hodnocení zaměstnanců provádí vedení školy pravidelně a prakticky průběžně, nejčastěji pohovorem. Písemně zpracovaná kritéria hodnocení byla projednána a jsou vyučujícím známá. Sebehodnocení prováděno není.

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťují dvě učitelky na plný pracovní úvazek. Vedoucí předškolního zařízení je *odborně a pedagogicky způsobilá*, v oboru působí 30 let. Učitelka se šestiletou pedagogickou praxí nemá požadované vzdělání. Další pracovníci

školy je uklízečka, která souběžně vykonává práce spojené s výdejem jídla. Tříčlenný kolektiv v týmové spolupráci velmi dobře zvládá úkoly vyplývající z činnosti předškolního zařízení, koordinování činnosti mezi pedagogickým a provozním úsekem je plynulé. Rozvržení přímé výchovné práce učitelek je ve vztahu ke zvolenému vzdělávacího programu a specifické péči o integrované dítě účelné. Klima školy se vyznačuje přímými a vstřícnými vztahy.

Od 1. září 1993 do 31. prosince 2003 pracovala mateřská škola pod přímým *vedením* ředitelů základních škol (nejdříve Dolní Slivno, poté Benátky nad Jizerou, Pražská 135). S účinností od 1. ledna 2004 jmenoval ředitel vedoucí učitelku a přesně vymezil její kompetence a povinnosti. Pro výkon funkce jí snížením přímé výchovné povinnosti vytvořil vhodné podmínky.

Jedinou *vnitroorganizační* normou je Provozní řád, který stanoví základní pravidla činnosti předškolního zařízení. Přílohou dokumentu je denní režim a pracovní náplň zaměstnanců. Řád mateřské školy upravující vztahy mezi školou a rodiči není vytvořen. Funkční systém organizačního uspořádání, který by vedení základní školy umožňoval operativní a účinné řízení odloučeného pracoviště, zcela chybí.

Vnitřní informační systém mateřské školy funguje převážně na základě osobního kontaktu. Zásadní sdělení jsou předávána na pedagogických radách. Ze zápisů je evidentní, že jsou převážně projednávány organizační a provozní úkoly.

Další vzdělávání učitelek probíhá podle volného výběru témat a dle jejich zájmu. Učitelky se účastní jedné až dvou vzdělávacích akcí v průběhu školního roku. Uplatnění získaných poznatků v pedagogické činnosti není vedením základní školy sledováno. Ředitel prověřuje úroveň dokumentace třídy, úplnost evidence dětí, úpravu a čistotu prostředí. Kontrolu vzdělávací činnosti formou hospitací neprovádí. Systém odborného vedení a kontroly není plně funkční, z hlediska ovlivňování kvality výchovně-vzdělávací činnosti nemá požadovanou účinnost.

Z provedených *hospitačních rozborů* v průběhu inspekce vyplývá, že učitelky dovedou objektivně posoudit kvalitu vlastní práce a přijímat hodnocení druhých. Inovaci metod podle současného pojetí předškolního vzdělávání přijímají vstřícně.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy byly velmi dobré.

Personální podmínky činnosti školní družiny byly vynikající.

Personální podmínky mateřské školy byly ve vztahu k odborné a pedagogické způsobilosti učitelek dobré, ve vztahu k vytvořenému systému organizování, odborného vedení a kontroly vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola v Pražské ulici se nachází v rozsáhlém oploceném areálu ve středu města. V areálu jsou celkem čtyři *budovy* (tři slouží pro potřeby školy a jedna jako školní jídelna), atletická šedesátimetrová dráha s umělým povrchem, víceúčelové hřiště také s umělým povrchem, sektory pro skok daleký a další sportoviště, dále rozsáhlé travnaté plochy sloužící nejen k tělesné výchově a dalším předmětům, ale i relaxaci žáků, školní pozemek a žakovský skleník. Celý areál je vzorně udržován a pro školu je tou nejlepší vizitkou. V původní historické budově, nově zrekonstruované, je umístěno 8 tříd prvního stupně, nacházejí se zde také prostory pro školní družinu a učebna výpočetní techniky se 16 počítači, která slouží žákům a vyučujícím prvního stupně. Třídny jsou velké, světlé, zařízené moderním nábytkem. V budově bývalé pošty

umístilo vedení školy tři třídy prvního stupně. Budova vyžaduje rekonstrukci a řadu úprav, třídy jsou však díky vyučujícím a žákům velmi útulné a příjemné. V další, moderní, asi dvacetileté budově, je 8 tříd druhého stupně, ředitelna, videopracovna, druhá učebna výpočetní techniky se 17 počítači, kmenové třídy, z nichž některé slouží jako odborné pracovny a na ně navazující kabinety, školní bufet. Tato budova je chodbou spojena se čtvrtou budovou, která slouží jako školní jídelna. Škola má v současné době dvě knihovny, pro každý stupeň oddělené. V dohledné době dojde na rekonstrukci pracovny fyziky a chemie. Škola nemá vlastní tělocvičnu, žáci, pokud nejsou na sportovištích v areálu školy nebo na zimním stadionu, docházejí do městské haly. V suterénu je školní dílna a přípravná, škola má i keramickou pec pro výtvarné činnosti.

Učebny jsou prostorné, opatřené standardním žakovským nábytkem, nezářidka novým (první stupeň). Výuka probíhala v upraveném a čistém prostředí tříd s podnětným zastoupením nástěnných, trojrozměrných i jiných pomůcek. Estetickou úroveň kmenových učeben zvláště prvního stupně zvyšovaly vystavené žakovské výtvarné práce. Chodby všech budov jsou vyzdobeny žakovskými pracemi, sportovními upomínkami a přehledy úspěchů, soutěží a výsledků žáků. Působí velmi příjemně.

Žáci všech ročníků obdrželi kompletní *učebnicovou výbavu* k výuce povinných předmětů. Škola využívá a kombinuje několik řad učebnic od více nakladatelství. Kritérii jejich volby byla návaznost a co největší soulad s učebními osnovami. Učitelé mají značnou volnost při nákupu odborné literatury, knihovna je systematicky doplňována. Tradiční *učební pomůcky* (nástěnné, trojrozměrné, víceúčelové soubory a sady, encyklopedické a jiné publikace) jsou průběžně a systematicky doplňovány, případně nahrazovány modernějšími verzemi a jejich zastoupení v odborných pracovnách a inventářích kabinetů je nadstandardní. Totéž se dá říci o používané *didaktické technice a počítačovém vybavení*. Pro všechny předměty slouží stupňovitá videopracovna s velkoplošnou TV a videem, počítače jsou vybaveny výukovým programem TeraSoft a dalšími. Učitelé ve své práci využívají zpětné projekory, které jsou standardní součástí odborných pracoven. Plánování v oblasti materiálových zdrojů (např. koupě nových zpětných projektorů) je funkční, svědčí o celkovém přehledu vedení školy v této oblasti. *Kontrolní činnost* v oblasti využívání materiálních zdrojů představují hospitace ředitele a zástupce, využití počítačů žáky je dáno rozvrhem počítačových učeben.

Škola zapůjčuje za úplaty některé své prostory veřejnosti (cvičení aerobiku, letní příprava hokejistů apod).

Školní družina je umístěna v přízemí budovy prvního stupně ZŠ. Dvě sporadicky vyzdobené herní místnosti jsou shodně vybaveny nábytkem - starší opotřebovanou obývací stěnou sloužící jako úložiště stavebnic, stolních her, knih a různého spotřebního materiálu, válendou, čtyřmi opotřebovanými lavicemi se židlemi, které umožňují činnost při skupinovém uspořádání a relaxačním kobercem. Oběma odděleními jsou také hojně využívány tělocvična a videopracovna prvního stupně, školní hřiště i park.

Mateřská škola má pro pobyt dětí velmi dobré prostorové podmínky. Opravená školní *budova* plně vyhovuje potřebám předškolního zařízení. Uspořádání interiéru je účelné. Materiálně-technické vybavení umožňuje realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program. Zařízení starším nábytkem je dosud funkční. Učitelkám se podařilo vhodným způsobem rozčlenit místnosti na tematicky zaměřené koutky pro tvořivé hry, které přirozeně stimulují děti ke spontánním činnostem. Většina *pomůcek* a hraček je umístěna v dosahu dětí. Vybavení *didaktickým materiálem* a pomůckami odpovídá zaměření vzdělávacího programu. Dětská literatura je průběžně doplňována, odborné publikace ze současné nabídky jsou zastoupeny minimálně. Učitelky mají k dispozici klavír, audiovizuální techniku, standardní tělovýchovné nářadí i náčiní. Všechny školní prostory jsou vkusně vyzdobeny dětskými výrobky a výtvarnými pracemi. Tímto způsobem škola celoročně prezentuje svoji práci. Pro hry, pohybové aktivity i relaxaci slouží standardně vybavená školní zahrada.

Ve výchovně-vzdělávací práci učitelky účelně využívaly klavír, výtvarný materiál a didaktické pomůcky pro rozvoj smyslového vnímání.

Materiálně-technické zázemí školy neslouží veřejnosti.

Rozvoj materiální základny školy není plánován. Požadavky učitelek na doplňování potřeb průběžně zajišťuje vedení základní školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy byly vynikající.

Materiálně-technické podmínky činnosti školní družiny byly dobré.

Materiálně-technické podmínky činnosti mateřské školy byly velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu *Základní škola* (MŠMT ČR, čj. 16 847/96-2 včetně doplňků a úprav). ***Výuka*** v letošním školním roce ***je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.*** Školní realizace se řídí doplňky k učebnímu plánu a organizačními pokyny, které tento program určuje. V interní úpravě učebních plánů druhého stupně byly z volné dotace hodin posíleny předměty fyzika, přírodopis, zeměpis, dějepis ze šesti na osm vyučovacích hodin. Ve škole byl realizován program *Rozšíření učebních plánů vzdělávacího programu pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny*, bližší informace jsou uvedeny dále, v kapitole Tematická zjištění.

Výuka sledovaných předmětů český jazyk, matematika, cizí jazyky, dějepis, prvouka, přírodověda a přírodopis v letošním školním roce byla v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Interní úprava učebních plánů v oblasti volitelných předmětů využívá personální a materiální možnosti školy a zohledňuje zájem žáků. Volitelné předměty slouží především k seznamování s informačními technologiemi a výpočetní technikou, k rozšíření výuky cizích jazyků, zájemci se mohou vzdělávat v předmětu technické kreslení. Volný čas dětí se škola snaží pozitivně ovlivňovat nabídkou mnoha různých zájmových aktivit (především sport a různé kulturní akce).

Kontrola plnění osnov v loňském školním roce ***nebyla*** zcela ***účinná***. Byly shledány nedostatky v plnění osnov v předmětu dějepis. V předepsaném rozsahu nebylo probíráno učivo dějin druhé poloviny 20. století. Kontrolované třídní knihy (2002/2003 a 2003/2004) také průkazně nedokladují probrání učiva českého jazyka ve třídách prvního stupně, konkrétně výuky psaní ve 4. a 5. ročníku. Také ve třídách druhého stupně nebyly loni důsledně dodržovány učební plány, páté a šesté hodiny či odpolední výuka byly několikrát bez náhrady zrušeny.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům je upravena rozvrhem hodin a školním řádem a ***je funkční***. Rozvrh hodin je v souladu s legislativními požadavky na délku vyučovacích hodin a na denní hodinové dotace a odpovídá učebním plánům tříd. Pětiminutová přestávka mezi pátou a šestou vyučovací hodinou byla zavedena po souhlasném vyjádření MŠMT ČR. Zařazení sledovaných předmětů bylo z psychohygienického hlediska v průběhu vyučovacího týdne většinou vhodně vyvážené. Školní řád podléhá průběžné aktualizaci v souvislosti s různými metodickými pokyny ministerstva. Byl schválený a projednaný v pedagogické radě. Tím, že neobsahuje kapitolu o povinnostech pracovníků, neodpovídá požadavkům příslušného předpisu na jeho obsah. Součástí jsou vhodně formulovaná práva žáků.

Vnější informační systém vůči zákonným zástupcům žáků **je**, i přes drobné nedostatky, **funkční**. Dobrou vypovídací hodnotu má výroční zpráva o činnosti školy za loňský školní rok. Část zprávy věnovaná personálnímu obsazení školy obsahuje osobní údaj, který podléhá ochraně (rodné číslo) a neobsahuje dva předepsané údaje (délka praxe, činnost inspekce ve škole). Ředitel školy má zpracovanou směrnici, v níž jsou uvedeny všechny povinné informace o škole a vedoucích pracovnících, ta však nebyla předepsaným způsobem zveřejněna. Rodičovská veřejnost proto dosud neměla možnost získat tyto informace a informace o postupech při podávání stížností volně, ale pouze na vyžádání. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy žáků dostávají rodiče běžnými způsoby, kromě písemných forem je upřednostňován osobní styk a jednání. Škola organizuje pro zákonné zástupce žáků minimálně dvakrát ročně třídní schůzky, třídní učitelé a učitelé jednotlivých předmětů umožňují individuální konzultace. Rodiče jsou předepsaným způsobem a prokazatelně seznamováni s důvody výchovných opatření, která byla uplatněna vůči jejich dětem. Škola zavedla používání žákovských knížek, které slouží k průběžnému informování o výsledcích učení.

Při škole bylo ustaveno občanské sdružení - Sdružení rodičů a přátel školy. Sdružení zřídilo vlastní webovou stránku, která slouží i ke komunikaci veřejnosti se školou.

Základ **vnitřního informačního systému vůči žákům** tvoří pravidelné třídnické hodiny. Obousměrný tok informací mezi vedením školy a žáky **je** pružný, vytvořený systém **funkční**. K operativnímu předávání informací slouží také školní rozhlas.

Výchovné poradenství zajišťuje zástupce ředitele školy, který absolvoval specializační studium na Pedagogické fakultě UK v Praze. Řídí se plánem práce výchovného poradce.

Hlavní činností je práce se žáky se specifickými poruchami učení. Vede si o nich přehlednou evidenci včetně příslušné podkladové dokumentace, sleduje dodržování termínů kontrolních vyšetření těchto žáků v pedagogicko-psychologické poradně a ve speciálně-pedagogickém centru. Kromě toho řídí práci protidrogové koordinátorky a dvou učitelek, jež organizují nápravu specifických poruch učení. Této problematice se věnují ještě další tři učitelky prvního stupně – všech pět absolvovalo různé kurzy s uvedenou problematikou. Důvěrné informace o žácích jsou uloženy tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Reeducace je prováděna individuálně učitelkami ambulantní nápravy v rámci konzultačních hodin. Všechny učitelky prvního stupně, které se této problematice věnují, mají bohaté teoretické a praktické zkušenosti podložené dalším studiem. Proškolení v této oblasti je připraveno i pro učitele druhého stupně. Spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Talentovaným a nadaným žákům se věnují učitelé jednotlivých předmětů v rámci přípravy na sportovní či vědomostní soutěže a olympiády. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla třetina učitelů speciálně proškolená v oblasti šikany, neboť tento jev už musela škola řešit. Učitelé svým chováním a jednáním pozitivně ovlivňují formování mezilidských vztahů mezi žáky. Je zpracován Minimální preventivní program a včleněn do jednotlivých témat naukových a přírodovědných předmětů. Svou volbu povolání si vycházející žáci ověřují prostřednictvím testů profesionální orientace, ve spolupráci s úřadem práce a s pedagogicko-psychologickou poradnou.

System výchovného poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Od 1. listopadu 2003 pracuje mateřská škola podle vlastního výchovně-vzdělávacího programu Barevné korálky. Dokument deklaruje záměry pedagogické činnosti zpracované ve vztahu k ročním obdobím pro jeden školní rok. Třídní výchovně-vzdělávací program není jako celek zpracován. Učitelky vytvářejí v týdenních intervalech tematické plány, které vycházejí z cílů školního programu a obsahují návrhy konkrétních prostředků nezbytných pro jeho naplnění.

Výchovně-vzdělávací program vhodně doplňují kulturní a společenské aktivity: divadelní představení, výlety.

V letošním školním roce je v mateřské škole integrováno dítě se zdravotním handicapem. Předložená dokumentace neodpovídá požadavkům směrnice pro zařazování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace (*evidence dětí, personální dokumentace*) je přehledně vedena. Evidenční listy dětí obsahují všechny požadované údaje.

Informace o výchovně-vzdělávacích činnostech uvedené v *Přehledu výchovné práce* mají velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Povinná dokumentace je řádně vedena. Pedagogická dokumentace prokazuje naplňování vzdělávacího programu školy.

Mateřská škola je z hlediska evaluace naplňování cílů školního vzdělávacího programu v přípravné fázi. V současné době učitelky průběžně vyhodnocují týdenní tematické plány. Snaží se korigovat výchovně-vzdělávací cíle v souladu s vyvozenými závěry.

Prostředí školy je upravené a vzorně čisté. Ve stanoveném režimu dne je rámcově zachycen celodenní sled činností včetně doby podávání jídla. V dopoledním programu nebyla dodržena vyváženost spontánních a řízených aktivit, převládaly činnosti řízené učitelkou. Pobyt venku byl ve vztahu k aktuálnímu počasí uskutečněn v optimální časové dotaci, děti měly dostatek příležitostí uplatňovat a uspokojovat potřebu pohybu. Požadované intervaly mezi jídly byly respektovány, individuální míra odpočinku se odlišovala délkou pobytu dětí na lehátku. Pitný režim byl dětmi v průběhu celého dne aktivně využíván.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Výměna informací mezi rodiči a učitelkami probíhá v rámci denního kontaktu. Další informace týkající se organizování chodu školy, výchovně-vzdělávacího programu a doplňkových aktivit získávají rodiče na nástěnce v šatně dětí a při školních akcích.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v základní škole

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku na I. stupni

Inspekce měla možnost sledovat práci osmi učitelek v hodinách jazykového i literárního vyučování. Ve všech hospitovaných hodinách byl stanoven vhodný a přiměřený cíl výuky, v jedné byl sdělen formou rébusu, v jedné samotnými žáky, v ostatních případech učitelkami. Stanovené výukové cíle byly splněny. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly zohledněny pouze ve dvou zhlédnutých hodinách. Probírané učivo plynule navazovalo na předcházející témata.

Na prvním stupni vyučovaly tři učitelky s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Zjištění, že pět učitelek absolvovalo pouze středoškolské či bakalářské vzdělání, nemělo negativní vliv na věcnou a odbornou správnost výuky.

Výuka probíhala ve velmi příjemných, esteticky vyvážených a účelně vybavených kmenových třídách. V každé se nacházel radiomagnetofon s CD přehrávačem, pracovaly s ním tři učitelky. Nevyužity zůstaly zpětné projektory a počítače s výukovými programy, které byly nainstalovány do čtyř tříd. Ve třech třídách je koberec pro relaxační či výukové aktivity žáků, využit byl v jedné hodině. Ve sledovaných hodinách učitelky pracovaly

s vhodnými řadami učebnic a pracovních sešitů, žáci měli možnost využívat didaktické tabule, umístěné ve třídách.

Ve většině hospitovaných hodin učitelky pracovaly převážně frontálně, objevila se ale i skupinová práce, práce ve dvojici, či soutěž. Tím byly vytvořeny velmi pěkné podmínky pro rozvoj spolupráce mezi žáky. Učitelky běžně využívaly k rozmanitosti práce předem připravenou tabuli, kartičky vlastní výroby, fotografie, odbornou literaturu. K relaxaci byly využity prvky hudební a tělesné výchovy.

Komunikace ve třídách byla bezproblémová, atmosféra při vyučování přátelská, osobnost dítěte byla respektována. V jedné hodině byl žákům velmi pěkně a vhodně dán prostor pro vyjádření svých pocitů a zážitků spojených s předáváním pololetního vysvědčení.

Žáci byli motivováni během všech vyučovacích hodin převládajícím pozitivním hodnocením. Učitelky hodnotily průběžně, některé vyzdvihovaly klady i zápory práce žáků. Někde hodnotili svou práci sami žáci. Nebyly pozorovány žádné závažnější projevy nekázně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku na I. stupni byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku na II. stupni

Českému jazyku vyučují v šestém až devátém ročníku tři učitelky – dvě odborně i pedagogicky způsobilé, jedna s aprobací pro první stupeň.

Celkem osm hospitací u všech vyučujících proběhlo ve třech ročnících II. stupně. Sledována byla mluvnice, literatura i sloh. Týdenní učební plán vzdělávacího programu Základní škola je ve všech třídách druhého stupně dotován čtyřmi hodinami, v devátém ročníku je doplněn o pátou hodinu - v prvním pololetí ve třídě IX. A, ve druhém pololetí ve třídě IX. B.

Plánování a příprava učitelek vycházely z časově-tematických plánů, cíl výuky korespondoval s učebními osnovami, nové téma nebylo vyučováno izolovaně, nýbrž vždy v návaznosti na předcházející. Žáci se specifickými poruchami učení byli ve výuce zohledňováni, učitelky jsou o jejich výukových problémech informovány a individuálně s nimi pracují.

Materiální podporu výuky lze hodnotit jako velmi dobrou. K dispozici jsou dvě specializované pracovny, jež svou výzdobou (nástěnné tabule, obrazy literátů, úspěšné slohové práce žáků apod.) a vybavením (vesměs nový nábytek, stabilně umístěný zpětný projektor v každé pracovně, dostatek Pravidel českého pravopisu, různých slovníků a další pomocné literatury včetně beletrie) poskytují estetické a účelné prostředí. Učitelky využívaly možnosti pracovat s dostupnými informačními zdroji. Dvě hodiny českého jazyka proběhly v počítačové pracovně, část hodiny literární výchovy byla dokončena ve videopracovně. Ve dvou hodinách byl krátce použit zpětný projektor. S běžnými didaktickými pomůckami, jakými jsou učebnice, sešity, pracovní texty, ukázky literatury apod., se pracovalo často.

Skupinová práce a činnost dvojic převažovaly nad frontální výukou, několikrát se vyskytlo problémové vyučování. Zaujala většinou aktivní samostatná práce žáků ve všech hodinách, např. v hodině slohu ve třídě IX. A při samostatném zpracování životopisu na počítači. Mezipředmětové vztahy se výrazněji projeví ve dvou hodinách literární výchovy, nejvíce v hodině mluvnice ve třídě VII. B při procvičování pravopisu na počítačích v textu o J. Nerudovi a následném krátkém zopakování spisovatelovy tvorby. Grafické úpravy sešitů není vždy věnována dostatečná pozornost. Ve většině hodin chyběla důslednější kontrola správného držení těla dětí při psaní.

Motivace byla zřetelná ve všech hodinách - vzdělávací cíl byl sdělen vždy, třeba jen stručně. Úvodní motivace byla nejpůsobivější ve třech hodinách, kdy učitelka použila zajímavé motivační hry. Průběžné pochvaly a povzbuzení se též vyskytovaly. Motivující je i projektové vyučování.

Interakce učitel-žák měla velmi dobrou úroveň zvláště v těch hodinách, v nichž byl poskytnut žákům prostor k vlastnímu projevu. Atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu. V některých případech způsob komunikace ze strany učitelek, tj. položení zjišťovací otázky, nedával žákům větší prostor k vyjádření svých názorů. Ne vždy používaly učitelky spisovnou češtinu, žákům obecnou češtinu tolerovaly.

Hodnocení známkami se objevilo v několika hodinách, výrazně převažovala slovní pochvala. Kontrola vzorku žákovských knížek ukázala, že v předmětu český jazyk existuje dostatek známek. Zastoupeny byly i známky z literatury a slohu, byť v menší míře. Závěrečné zhodnocení práce bylo většinou stručné, sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se objevilo pouze v jedné hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku na II. stupni byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na I. stupni

V matematice na I. stupni byla realizována inspekční činnost v sedmi hodinách. Přestože tři učitelky nespĺňovaly příslušnou odbornou kvalifikaci, neprojevila se tato skutečnost v kvalitě výuky. Správný metodický postup při řešení slovních úloh nebyl dodržen u některých učitelek s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Stanovené cíle byly konkrétně a jasně sděleny v pěti hodinách, odpovídaly požadavkům učebních osnov příslušného ročníku a možnostem žáků. Individuální vzdělávací potřeby žáků nebyly vzhledem ke specifickým poruchám učení respektovány.

Předmět byl vyučován v didakticky podnětném, příjemném prostředí kmenových tříd. Ve všech hodinách učitelky používaly různé učební pomůcky, i vlastní výroby. Chybělo však využití jakékoli audiovizuální techniky (včetně techniky výpočetní), vyjma jedné hodiny, kde se pracovalo se zpětným projektorem.

Struktura sledovaných hodin byla vhodně přizpůsobena plánovaným cílům, většina hodin byla věnována opakování a procvičování dříve probraného učiva. Převážně se pracovalo frontálně, málo motivující byla i nízká četnost střídání jednotlivých činností. V jedné hodině učitelka mimořádně dobře využívala moderní metody práce - činnostní učení, kooperativní vyučovací techniky, účelnou frontální, skupinovou i individuální práci. Ve většině hodin chyběl prostor pro relaxační a tělovýchovné aktivity.

Ve všech hodinách se žáci chovali ukázněně, přijali a dodržovali stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky.

Během všech hodin převládalo pozitivní hodnocení. V průběhu jedné hodiny učitelka věnovala cílenou pozornost rozboru a zhodnocení výsledků práce žáků, většinou ale chyběl prostor pro shrnutí učiva, některé závěrečné hodnocení probíhalo až v průběhu přestávky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na I. stupni byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na II. stupni

Výuka byla sledována celkem v osmi vyučovacích hodinách ve všech ročnících a u tří vyučujících. Cíle hodin byly jasně stanoveny, bezprostředně navazovaly na učivo dříve probírané, vycházely z osnov realizovaného vzdělávacího programu. Výuka byla odborně správná, a to i v hodinách, které vyučovala učitelka, která jako jediná nespĺňuje podmínku odborné způsobilosti.

Vybavení učeben bylo využíváno jednotlivými učiteli rozdílně. Jen ve třech vyučovacích hodinách byla použita didaktická technika. Názorné učební pomůcky ani výpočetní technika užity nebyly (i přes vhodná témata a materiální možnosti školy). Žáci měli k dispozici namnožené pracovní listy, pracovali také s učebnicemi, sbírkami úloh a matematickými tabulkami. Běžně používali elektronické kalkulátory.

V pěti vyučovacích hodinách byla práce metodicky poměrně chudá, zařazovány byly frontální práce a samostatná písemná práce jednotlivců. Aktivita žáků v těchto hodinách byla nízká, efektivita malá. Při frontální práci se aktivně účastnil výuky vždy jen jeden žák. Před zahájením práce byli žáci upozorňováni na její možná úskalí, např. učitelé sami zopakovali pravidlo, které musí být použito apod. Někdy tato ochrana před možnou chybou byla nadbytečná, práce s chybou jako metoda práce nebyla zařazována. Po samostatné práci byla žákům vždy poskytnuta zpětná vazba. V hodinách nebyla užívána vnitřní diferenciac, přestože některé třídy byly početné a žáci v nich značně rozdílní (v tempu i schopnostech). Vyžadované jednotné tempo vedlo u některých žáků k zbytečným prostojům a jiní žáci byli vystaveni stresu ze spěchu.

Ve zbývajících třech hodinách byla zaznamenána mimořádně kvalitní práce učitele se žáky, efektivita inductivních postupů byla umocněna také využíváním didaktické techniky. Úspěšnost žáků v učení, jejich zájem a aktivita v hodinách byly podpořeny nejen vhodnými metodickými postupy, ale i nižšími počty žáků ve třídách.

Ve všech navštívených hodinách učitelé se žáky pracovali klidně, cílevědomě, byli důslední ve svých požadavcích. Ve třídách byla příjemná atmosféra, učitelé i žáci se vzájemně respektovali. Některé nedostatky byly zaznamenány v rozvíjení komunikativních dovedností (otázky učitelů občas vedly k jednoslovné odpovědi, žáci pracující u tabule málo nebo vůbec nezdůvodňovali svá řešení a postupy, byla jim tolerována nepřesná terminologie).

Ve sledovaných hodinách probíhala frontálně pojatá diagnostika, žáci opakovali, procvičovali a učitelé je za to průběžně slovně hodnotili. Přístup jednotlivých učitelů k formulaci hodnotících soudů byl odlišný – od vyčítavého zdůrazňování nedostatků až po pozitivní hodnocení sebemenšího dílčího pokroku jednotlivce. Kromě jedné hodiny nebylo využito hodnocení žáka žákem, případně sebehodnocení. Chybné plánování obsahu výuky poznamenalo závěr některých hodin spěchem, ve kterém nezbyl čas na shrnutí, zopakování a závěrečné zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na II. stupni byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích

Ve škole jsou vyučovány anglický a německý jazyk a jako volitelné předměty jazyk německý a francouzský. Předmětem inspekce se staly pouze anglický a německý jazyk. Tuto výuku zajišťuje celkem pět vyučujících (tři anglický a dva německý jazyk). Z uvedeného počtu jsou dva odborně a pedagogicky způsobilí, jeden je způsobilý pouze pedagogicky a dva jsou odborně i pedagogicky nezpůsobilí. Uvedená skutečnost se na samotné výuce neprojevila, v průběhu sledovaných hodin nebyly zaznamenány věcné chyby, pouze drobné odchylky ve výslovnosti. Úvazky vyučujících se pohybují od šesti do osmnácti hodin.

Plánování a příprava hospitovaných hodin (sedm anglického a pět německého jazyka) byly svědomité, pečlivé a konkrétní. Stanovené cíle byly v obou jazycích přiměřené, učivo vždy navazovalo na předchozí. Předložené časově-tematické plány důsledně vycházejí z používaných učebnic, jsou formální a vyučující s nimi pracují minimálně. V přípravě se učitelé zaměřovali hlavně na obsah jednotlivých hodin, formy a metody práce byly druhotné.

Škola má dvě specializované učebny cizích jazyků, ve kterých proběhlo celkem 13 zhlédnutých hodin. Tento fakt svědčí o maximální snaze třídy využít. Podnětnost, motivační působení, dostupnost didaktické techniky (kromě videa), slovníků, nástěnných obrazů a gramatických přehledů je vynikající. Používané učebnice obou jazyků tvoří ucelené řady, a proto je zajištěna jejich bezproblémová návaznost. Vyučující mají dále k dispozici videopracovnu, v učebnách výpočetní techniky jazykové programy TeraSoft, zpětné projekory, magnetofony. Podstatné je, že uvedené pomůcky učitelé v hodinách používají a řada z nich byla k vidění i při hospitacích: ve všech hodinách němčiny vyučující používali zpětný projektor, v angličtině jednou; ve třech hodinách němčiny a dvou angličtiny použili magnetofon apod. Ve velkém učitelé pracovali s vlastními namnoženými materiály a vytvořenými názornými pomůckami.

V oblasti organizace, metod a forem práce nebyly mezi oběma předměty zásadní rozdíly. Většina zhlédnutých hodin měla pevnou stavbu - čtyři hodiny angličtiny a tři němčiny byly zahájeny úvodem, ve kterém vyučující žáky seznámili s cíli a předmětem dané hodiny a tři hodiny angličtiny a čtyři němčiny končily shrnujícím závěrem, v němž učitelé zhodnotili průběh vyučovací jednotky a případně i úspěšnost jednotlivých žáků. Ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány metodické chyby, ve dvou nebyl zcela jasně formulován poslechový úkol. Tempo hodin, zvláště německého jazyka, bylo vysoké a pozitivně ovlivnilo efektivitu výuky; žádná z hodin nebyla zdlouhavá a jednotvárná. Ve většině lekcí převažovala frontální výuka, která byla díky častému střídání úkolů, aktivit a cvičení velmi produktivní. Práce ve dvojicích, případně ve skupinách se objevila v obou jazycích ve dvou hodinách. Promyšleností, nápaditostí a častým střídáním úkolů vynikly hodiny německého jazyka a výuka angličtiny ve čtvrtém ročníku. V naprosté většině hodin nezapomínali učitelé na relaxaci, zařazovali různé hry a soutěže. Vědomý nácvik výslovnosti byl součástí pěti hodin angličtiny a dvou němčiny, spelování bylo zaznamenáno pouze jednou. V malé míře došlo na řízenou žákovskou konverzaci, ve dvou vyučovacích jednotkách němčiny byl zcela dominantní postavou vyučující, jenž odvedl maximum práce za žáky. Hodiny byly vedeny v jazyce, avšak v některých hodinách zvláště nižších ročníků chyběla vyučujícím dostatečná zpětná vazba pochopení předkládaných pokynů. V hodinách nebyla zaregistrována diferenciacíe zadávaných úkolů, všichni žáci plnili totožná cvičení.

Motivace vykazovala mezi sledovanými jazyky rozdíly. Společné bylo kladné působení prostředí na straně jedné a nedostatečná úvodní motivace na straně druhé. Společná práce na křížovkách a některých úkolech ve dvojicích motivovaly lépe při výuce německého jazyka. Oba předměty postrádaly průběžnou motivaci. Pochvala se častěji používala v němčině, v angličtině pouze ve čtvrtém ročníku. Motivaci známkou použili učitelé v každém z jazyků jednou.

Interakce a komunikace byla v obou jazycích jednou z nejlépe hodnocených oblastí výuky cizích jazyků. Vzájemný vztah vyučujících a žáků byl vyvážený a přátelský. Daná pravidla byla vzájemně respektována, žáci se nebáli v případě nejasností zeptat, učitelé jsou pro ně jazykovými vzory.

Nejčastější formou hodnocení žáků bylo slovní ohodnocení výkonu. Hodiny postrádaly průběžné hodnocení splněných úkolů a uzavření jednotlivých cvičení. Klasifikace, pokud byla použita, byla důsledná, přesná a zdůvodněná; v několika případech vyučující použili známky ve tvaru zlomků – např. $\frac{1}{2}$. Závěrečné zhodnocení – jak už bylo uvedeno výše – se objevilo celkem v sedmi hodinách.

Pro zhlédnutou výuku německého jazyka byla typická příjemná atmosféra, pracovitost a hravost, zatímco pro výuku anglického jazyka to byla důslednost, přesnost a větší odstup od žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Předmětu vyučují tři učitelé – jeden s aprobační pro výuku dějepisu, jedna učitelka s kvalifikací pro první stupeň, jeden učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti. Zmíněné nedostatky v kvalifikaci však neměly negativní vliv na kvalitu výuky.

Hospitace proběhly u všech tří vyučujících ve všech ročnících. Předmětu jsou v učebním plánu věnovány vždy dvě hodiny v každém ročníku. Vzdělávací program doplňují exkurze s historickou či literárně-historickou tematikou. Cíle výuky byly, až na dvě výjimky, splněny. Ve zmíněných hodinách bylo opakovací části věnováno nadměrné množství času, takže např. s výkladem nového učiva se začalo krátce před koncem hodiny a vzhledem k časové tísně v závěru hodin nezbyl čas na opakování a shrnutí učiva. K předimenzování výuky nadměrným množstvím faktů nedošlo. Nové učivo vždy navazovalo na předcházející.

Odborná pracovní dějepisu postrádá především více nových didaktických pomůcek. Závěrečná část jedné z hodin proběhla ve videopracovně. V sedmi dalších hodinách již audiovizuální pomůcky či počítače použity nebyly. Hodně se pracovalo s učebnicemi, a pracovními listy. Náročnost výuky byla postrádána např. při opakování stavebních slohů a výkladu nového učiva o barokní kultuře.

Výuka dějepisu probíhala převážně klasickým způsobem – frontálním opakováním a výkladem s prvky problémového učení. Na shrnutí formou zápisu v závěru hodiny se žáci podíleli jen minimálně, většinou opisovali text z tabule. Efektivní bylo naopak samostatné studium z učebnice, práce ve dvojicích či skupinách, účelná byla samostatná práce žáků při videoprojekci. Pozitivem bylo využití regionální historie při výuce středověkých měst. Skladba rozvrhu až na jeden případ (hodiny ve třídě IX. B ve dvou po sobě následujících dnech) respektuje psychohygienické zásady. Některé drobné psychohygienické nedostatky, např. lavice umístěné v těsné blízkosti tabule, byly po upozornění odstraněny.

Motivace žáků prolínala všemi hodinami – od vzdělávacího cíle sděleného v úvodu přes některé zajímavé úkoly zadané žákům během hodiny či časté pochvaly; motivující bylo i bodování správných odpovědí.

Interakce učitel-žák měla dobrou úroveň, zvláště v průběhu hodiny při problémovém vyučování. Souvislejší komunikativní dovednosti předvedli žáci nejvyšších ročníků. Na přátelské atmosféře se podíleli oba účastníci vzdělávání, tj. žáci i vyučující, kteří se vzájemně respektovali. Používání spisovného jazyka učiteli vykazuje rezervy.

Ve všech hodinách převládalo slovní hodnocení, zejména pochvala. Klasifikace známkami se objevila ve třech hodinách. Namátková kontrola vzorku žákovských knížek ukázala dostatek známek za první pololetí. Převládají známky z písemných projevů, v malé míře jsou zastoupeny známky z projevů ústních. Sebehodnocení vlastního výkonu žáky samotnými se ve sledovaných hodinách neobjevilo, závěrečné zhodnocení výuky vyučujícími v důsledku časové tísně buď neproběhlo nebo bylo velmi stručné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce, přírodovědě a přírodopisu

Hospitováno bylo ve 13 hodinách (5x prvouka, 4x přírodověda, 4x přírodopis) u jedenácti ze třinácti učitelek, které uvedeným předmětům vyučují. Přestože ve čtyřech navštívených hodinách vedly výuku učitelky bez příslušné kvalifikace, její kvalita tím nebyla dotčena.

Všechny navštívené vyučovací jednotky splňovaly požadavek na zajištění návaznosti předkládaného učiva na předcházející tematický celek. Aktuální dispozice žáků i jejich specifické vzdělávací potřeby byly učitelkami zohledňovány. Bezprostřední příprava na

vyučovací hodinu byla zodpovědná a většinou i důkladně promyšlená, s důrazem na dodržení názornosti výuky zabezpečením její aktivní materiální podpory.

Výuka přírodopisu probíhala, až na výjimku, v odborné pracovně. Stálou expozici velkého počtu nástěnných obrazů vhodně doplňují v prosklených skříňkách umístěné trojrozměrné pomůcky. Několik magnetických tabulí slouží k aktualizaci výuky i k prezentaci přírodovědně zaměřených žákovských prací. Sousedící kabinet je velmi dobře uspořádán a veden. Zastoupení modelů, sbírek, nástěnných pomůcek i např. mikroskopů včetně trvalých preparátů je standardní. Prvouka s přírodovědou jsou vyučovány v podnětném prostředí kmenových učeben jednotlivých tříd 1. stupně.

Upravenost a čistota tříd, stálá expozice tematicky zaměřených nástěnných pomůcek či přítomnost didaktické techniky vytvářejí podnětné estetické prostředí podporující žáky v zájmu o výuku. Učebnice nepředstavovala hlavní či jedinou pomůcku. Ve třech hodinách s ní žáci nepracovali vůbec, a přesto bylo nové učivo prezentováno dostatečně názorně využitím pomůcek z kabinetních inventářů nebo připravených učitelkami či přinesených samotnými žáky. Z didaktické techniky našel čtyřikrát uplatnění zpětný projektor, třikrát radiomagnetofon a v jednom případě diaprojektor.

Při organizování výuky vyučující zpravidla vycházeli ze standardního způsobu členění výkladové hodiny: od úvodního převážně frontálního zopakování již probrané látky (včetně ověření vědomostí), nejčastěji přes řízený rozhovor provedený výkladem učiva s participací žáků na vyvozování nových pojmů, až po jeho procvičení a závěrečné shrnutí. Využity byly prvky individuální výuky se samostatným řešením úkolů, vyhledáváním informací, zjišťováním a porovnáváním. Pouze menšinou učitelky volily skupinové formy práce žáků. Registrované nedostatky v respektování psychohygieny výuky se týkaly především pouze ojediněle zařazovaných relaxačních prvků. Nežřídka, z důvodu nerovnoměrného rozvržení jednotlivých kroků, se učitelky v závěru hodiny dostávaly do časové tísně. Ve snaze dokončit připravenou osnovu výuky nerespektovaly nárok žáků na relaxaci a poměrně často s výukou přesahovaly do přestávky.

V úvodu vyučovací jednotky se učitelky snažily žáky motivovat sdělením náplně práce a oznámením cílů hodiny (např. prostřednictvím křížovky s tajenkou). Zájem žáků o předmět průběžně udržovaly pochvalami, v menší míře pak účelným využitím mezipředmětových vazeb, místních (regionálních) podmínek, zařazením problémových otázek nebo aktualizací výuky využitím informací z médií. Ojediněle byla ke stimulaci žáků využita soutěž nebo hra.

Mezi základní atributy interakce a komunikace na bázi učitel - žák patřily partnerský vztah, vzájemné respektování a vstřícnost, výchova k toleranci, důslednost v dodržování dohodnutých pravidel chování. Žáci dostávali dostatečný prostor k vyjádření názoru, jejich projev byl souvislý. Učitelky dbaly na správnou výslovnost žáků, samy se snažily vyjadřovat spisovně. Některé při kontaktu s žáky efektivně pracovaly s hlasem.

Většinou byl učitelkami uplatňován princip pozitivního hodnocení výkonů žáků. Při ústním ověřování vědomostí vyučující žákům sdělily klasifikaci a stručně ji zdůvodnily. Nechybělo ani závěrečné zhodnocení činnosti žáků včetně několika pokusů o sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované základní školou

Kromě standardního zjišťování výsledků ústním a písemným zkoušením a testy škola používá v 5. a 9. ročníku již od školního roku 1997/98 jako externí evaluační nástroj komerční testy Kalibro. V pátém ročníku jsou testovány tři okruhy - čtení a práce s informacemi, početní dovednosti a tzv. širší základ vzdělání, v devátém ročníku pak český, anglický a německý

jazyk, matematika a dvě skupiny předmětů – humanitní a přírodovědný základ. Z přehledu výsledků je patrné, že škola zaujímá místo na nebo těsně pod celostátním průměrem.

V lednu roku 2004 byli testováni žáci nejvyššího ročníku formou testů SCIO v rámci projektu Kvalita, pořádaném KÚ Středočeského kraje. Testování proběhlo v českém jazyku, matematice a obecných studijních předpokladech a mělo ukázat žákům jejich připravenost na přijímací zkoušky. Vzhledem k tomu, že proběhlo několik dní před začátkem inspekce, nebyly jeho výsledky známy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Obě učitelky postupně přecházejí k novému stylu práce, plánování výchovně-vzdělávacích činností je ve fázi změn. Přímalá analogie je nyní více patrná v praktické, nežli v teoretické rovině. V úrovni vzdělávací činnosti učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti nebyly zaznamenány zásadní nedostatky. U obou pedagogických pracovnic se změny výrazněji projevíly ve spontánních, méně v řízených činnostech.

Z důvodu zvýšené nemocnosti bylo v obou dnech přítomno šest dětí.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Motivace vycházela z tematického zaměření týdne (zvířata a ptáci v zimě) a prolínala všemi činnostmi. Učitelky účelně využily námět k rozmanitým činnostem. Pestrou nabídku hraček obohatily doplňky - přírodninami, textilem, barevnými víčky, které stimulovaly fantazii a představitivost dětí. Pozitivní formou hodnocení posilovaly jejich zájem o činnosti a rozvíjely jejich sebedůvěru. Nabídky dětem zajímavé pracovní aktivity, při kterých byla přirozeně rozvíjena jemná motorika. Interakce mezi dětmi a učitelkami byla oboustranně vstřícná, vztahy byly zjevně založeny na vzájemné důvěře. Organizace her, zájmových a pohybových činností, byla převážně účelná, umožňovala dětem aktivní spoluúčast. Učitelky orientovaly hry co nejvíce do volného prostoru, kde mohly děti využívat různé konstruktivní stavebnice nebo rozvinout námětové hry v tematicky zaměřených koutcích. Děti byly schopné se vzájemně dohodnout a spolupracovat. Spontánní aktivitu projevovaly tam, kde mohly samy vybírat mezi připravenou nabídkou různých činností nebo se zaměstnávat podle vlastního přání.

Při pohybových cvičeních v obou dnech učitelky vytvořily dětem dostatek příležitostí uspokojit přirozenou potřebu aktivního pohybu a současně při něm pozitivního prožitku. Při cvičení využily vhodné náčiní, respektovaly hygienické a bezpečnostní zásady.

V organizaci činností spojených se životosprávou a hygienou (přechody po schodišti do umývárny a jídelny) se projevilo zvýšené manipulativní vedení učitelkami, a tím nižší kompetence a samostatnost starších dětí.

Řízené činnosti z oblastí pohybové, hudební, rozumové a poznávací, jazykové a komunikativní, probíhala v souladu s úkolem tematického plánu. Učitelky pracovaly s optimální skupinou šesti dětí. Námětově byly činnosti pestré, účinné vstupní motivace aktivizovaly všechny děti. Učitelky hodnotily vždy pozitivně, důraz kladly spíše na výkon než na ocenění individuálních pokroků a snahy. Převažovala frontální organizace z části kompenzovaná samostatnou činností dětí při plnění zadaných úkolů. Nové poznatky učitelky formovaly na základě předchozího pozorování. Využívaly převážně slovní výklad doplněný názornou demonstrací, prožitkové učení minimálně. Prostor pro sdělení vlastních poznatků a názorů učitelky dětem vhodně vytvořily ve formě komunitního kruhu.

Celkový průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností byl velmi dobrý.

Celkový průběh řízených činností byl dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti jsou učitelkami záměrně vedeny k upevnování hygienických, společenských, kulturních a sebeobslužných návyků. Velmi dobrou úroveň jejich osvojení prokázaly při spontánních, řízených a režimových činnostech, vzájemné interakci a komunikaci. Ve třídě panovala klidná atmosféra bez agresivních projevů, ve skupině převládala schopnost dohody a spolupráce. Pamětní učení děti prezentovaly bohatou škálou písní a říkadel. S radostí se zapojovaly do pohybových aktivit, respektovaly pravidla her. Jejich zdařilé výtvarné práce, které tvoří podstatnou část výzdoby školy, vypovídají o velmi dobrém vedení a užívání široké škály vhodných výtvarných technik.

Celková kvalita průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti byla velmi dobrá.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Realizace činnosti školní družiny

Ve dvou odděleních školní družiny (dále ŠD) bylo ve školním roce 2003/2004 zapsáno celkem 53 dětí (27 v 1. a 26 ve 2. oddělení) z 1. až 3. ročníku ZŠ. K termínu inspekce docházelo do obou oddělení 46 zapsaných dětí, tři děti z 1. a čtyři ze 2. oddělení v průběhu 1. pololetí rodiče odhlásili. Finanční příspěvek zákonných zástupců žáků na provoz školní družiny pro školní rok 2003/2004 využívá škola částečně k průběžnému doplňování inventáře družiny.

Předepsaná povinná dokumentace vztahující se k činnosti školní družiny je vedena průkazným způsobem, kromě docházkového sešitu pro 2. oddělení. Ten nebyl dosud založen a nejsou tak evidovány nepravidelně docházející děti nezapsané ve jmenném seznamu. Dokumentace dále postrádá některé administrativní náležitosti: Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny pro školní rok 2003/2004 nejsou podepsány vedoucí zařízení, což je způsobeno tím, že ředitel školy ji, v rozporu s příslušnou vyhláškou, nejmenoval do funkce; na zápisových lístcích do ŠD pro školní rok 2003/2004 není vyplněn školní rok. Řád a Výchovně vzdělávací program ŠD jsou zpracovány. Svým obsahem navazují na vzdělávací program školy. U týdenní skladby zaměstnání jsou specifikovány ranní a odpolední činnosti, v denních zápisech náplně práce jsou rozlišeny činnosti odpočinkové, zájmové a relaxační, příprava na vyučování a jiné činnosti. Kontrolou aktuálních přehledů výchovně vzdělávací práce ŠD bylo zjištěno, že v každém z oddělení vykonal ředitel školy k termínu inspekce dvě hospitace.

Organizace a průběh činností ve školní družině

V průběhu inspekce bylo hospitováno v obou odděleních, a to při ranním i odpoledním provozu. V hodinách byl kladen důraz zejména na relaxační a pohybové aktivity žáků, herní a soutěžní aktivity i na vytváření základních sociálních a společenských návyků. Jako motivační prvek vychovatelky používaly soutěživost dětí i verbální hodnocení jejich výkonů. Při individuálních či skupinových činnostech byl vytvořen prostor pro seberealizaci i vzájemnou spolupráci, některými žáky občas neakceptovaný. Sportovní činnosti v tělocvičně (frontálně organizovaná vybíjená v odpoledních hodinách) provázelo nerespektování psychohygienických zásad a bezpečnosti dětí (chybějící rozcvičení, nevhodná obuv některých žáků, absence úvodního poučení včetně stanovení pravidel hry, nedostatečná kontrola jedinců nezapojených do hry). Výrazným nedostatkem zaznamenaným při těchto činnostech bylo hrubé porušování kázně a zcela živelné, nekontrolované chování několika dětí, zčásti zapříčiněné přílišnou benevolencí a nerozhodností vychovatelky. Nerespektováním osobnosti

dospělého tak docházelo k opakovaným porušením pravidel vzájemné komunikace a spolupráce.

Činnost školní družiny byla dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byly provedeny tematicky zaměřené inspekce Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny a Výuka německého jazyka v základních a středních školách.

Realizace rozvojového programu *Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny*:

- ředitel školy rozšířil učební plán osmého ročníku o jednu vyučovací hodinu povinného předmětu fyzika a učební plán devátého ročníku v jednom pololetí o jednu vyučovací hodinu povinného předmětu český jazyk, v druhém pololetí o jednu vyučovací hodinu povinného předmětu matematika,
- výuka navýšených hodin fyziky a matematiky je zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, výuku českého jazyka zajišťuje učitelka s pedagogickou způsobilostí (je odborně způsobilá pro I. stupeň ZŠ),
- počet hodin fyziky je navýšen dvakrát (jednou z volné dotace původního učebního plánu, jednou v rámci rozvojového programu),
- obsah výuky fyziky zčásti přináší nárůst zátěže žáků, protože navýšená hodina je použita především pro zvyšování poznatkové části učiva a jen někdy (v závislosti na materiálních možnostech daných vybavením kabinetu fyziky) přispívá také k rozvoji dovedností a dalších kompetencí,
- obsah výuky matematiky přispívá k rozvoji dovedností a dalších kompetencí, k podpoře výuky zásadních tematických celků; formy a metody vzdělávání vedou k aktivizaci a podporují činnostní učení žáků (hodina má charakter cvičení z matematiky),
- výuka českého jazyka nemohla být v průběhu inspekce z rozvrhových důvodů sledována a není ji proto možné zhodnotit.

Výsledky tematicky zaměřené inspekce *Výuka německého jazyka v základních a středních školách* budou publikovány ve zvláštní zprávě České školní inspekce.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Uvedené údaje v Rozhodnutí MŠMT čj. 19 671/03-21 ze dne 12. srpna 2003 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení **nejsou v souladu** s údaji ve Zřizovací listině vydané Městem Benátky nad Jizerou dne 30. října 2002 včetně dodatku ze dne 24. června 2003. Zřizovací listina neuvádí jako odloučené pracoviště školy Benátky nad Jizerou, 5. května 26 (školní jídelna ZŠ).

- Škola dosahuje mimořádných výsledků ve sportovních soutěžích na okresní, krajské i na republikové úrovni. Často vítězí i nad specializovanými sportovními školami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 19 671/03-21 ze dne 12. srpna 2003 vydané MŠMT ČR
2. Zřizovací listina Základní školy Benátky nad Jizerou, Pražská 135, okres Mladá Boleslav ze dne 30. října 2002 včetně dodatku ze dne 24. června 2003
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) řady V podle stavu k 30. září 2003
4. Aktuální rozvrh hodin tříd a učitelů pro školní rok 203/2004
5. Souhlas s úpravou vyučovacího režimu čj. 14 897/03-22, MŠMT ČR 7. března 2003
6. Předinspekční materiály a dotazník pro ředitele školy
7. Hospitační záznamy ČŠI
8. Třídní knihy 2002/2003 a 2003/2004
9. Třídní výkazy a katalogové listy
10. Organizační řád platný ze dne 1. ledna 2003
11. Školní řád školy z 1. září 2003
12. Učební plán základní školy platný od 1. září 2003
13. Personální dokumentace zaměstnanců ZŠ Benátky nad Jizerou, Pražská 135
14. Plán kontrolní činnosti platný od 1. ledna 2003
15. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
16. Časově-tematické plány sledovaných předmětů
17. Časově-tematické plány pro tzv. navýšené hodiny matematiky, českého jazyka a fyziky
18. Zápisy z jednání předmětové komise jazyků ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
19. Zápisy z jednání metodického sdružení prvního stupně ve školním roce 2003/2004
20. Vzorek žákovských knížek
21. Vzorek žákovských prací
22. Přehled žáků se specifickými poruchami učení bez uvedení data a čj.
23. Dokumentace výchovného poradce
24. Plán výchovného poradenství na školní rok 2003/2004
25. Individuální vzdělávací plány (pro 33 individuálně integrovaných žáků)
26. Inspekční zpráva oc4ct102, čj.:031 191/99-2065 (ze dne 26. 10. 1999)
27. Výroční zpráva o činnosti školy 2002/2003
28. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
29. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
30. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny ve školním roce 2003/2004
31. Řád školní družiny pro školní rok 2003/2004, vydaný 1. září 2003
32. Zápisové lístky do školní družiny pro školní rok 2003/2004
33. Interní úprava učebních plánů pro jednotlivé ročníky platné ve školním roce 2003/2004

34. Jmenování vedoucí učitelky do funkce vydané ředitelem základní školy 8. ledna 2004 bez uvedení čj.
35. Školní výchovně-vzdělávací program Barevné korálky platný od 1. listopadu 2003
36. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003 (MŠMT) V 1 – 01
37. Přehled výchovné práce mateřské školy za školní rok 2003/2004
38. Evidenční listy pro 25 zapsaných dětí mateřské školy
39. Přehled docházky dětí za měsíce září až prosinec 2003, leden 2004
40. Zápisy z pedagogických rad mateřské školy za školní roky 2002/2003, 2003/2004

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilizován, jeho věková skladba je vyvážená, kladem je převaha pedagogických pracovníků s praxí kratší dvaceti let a poměrně vysoké zastoupení mužů (22 %). Záporom je naopak vyšší počet učitelů bez odborné a pedagogické způsobilosti, zvláště na prvním stupni. Organizace školy je účelná a funkční. Personální zabezpečení výuky je velmi dobré.

Personální situace mateřské školy je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek dobrá. Tříčlenný kolektiv pracovníků zajišťuje bezproblémový chod celého zařízení. V organizačních a systémových podmínkách vytvořených ředitelem základní školy byly zjištěny výrazné nedostatky. Od ledna 2004 ředitel delegoval kompetence z oblasti řízení odloučeného pracoviště na vedoucí učitelku. Pro výkon funkce jí vytvořil vhodné podmínky.

Materiálně-technické podmínky základní školy jsou vynikající a škola působí kompaktním dojmem. Celkové prostředí uvnitř i v celém areálu školy svědčí o velmi kladném vztahu žáků, zaměstnanců, rodičů i města ke škole. Školní pomůcky jsou funkční a běžně využívány.

Materiálně-technické zázemí předškolního zařízení je na velmi dobré úrovni. Obnova vybavení, doplňování hraček a pomůcek má ve vztahu ke zvolenému výchovně- vzdělávacímu programu podporující význam.

V průběhu inspekce v základní škole bylo hospitováno celkem v 64 hodinách, které byly hodnoceny nejčastěji stupněm velmi dobrý. Žádná z hodin nebyla nevyhovující. Největším kladem byl vzájemný vztah učitelů a žáků a celková pozitivní atmosféra školy. Nedostatkem zhlédnutých hodin byla někdy slabší motivace žáků a jejich průběžné hodnocení.

V činnosti mateřské školy jsou zohledněny potřeby předškolního dítěte v požadovaném spektru. Od 1. listopadu 2003 pracují učitelky podle interně zpracovaného vzdělávacího programu. Inovace vzdělávacího procesu probíhá pozvolna, organizační formy a metody uplatněné při řízených činnostech respektují specifické požadavky na proces učení předškolních dětí pouze částečně. Klima školy se vyznačuje vstřícností a vzájemnou spoluprací.

Poslední inspekce proběhla ve škole ve dnech 11. – 13. října 1999 ještě podle staré metodiky – viz inspekční zpráva čj. 031 191/99 2065 – a není tak možné objektivní srovnání. Je však možno konstatovat, že nejprogresivnější změny nastaly v oblasti materiální. Škola má v obci své pevné místo, o čemž svědčí i účast rodičů v řadě mimoškolních akcí. O zájmu rodičů

o školu svědčí i fakt, že vedení musí každoročně několik žáků odmítnout přijmout z kapacitních důvodů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v.r.
Členové týmu	Mgr. Anna Doskočilová	A. Doskočilová v.r.
	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.
	Mgr. Ivana Ullmannová	I. Ullmannová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Soňa Kušmierczyková

V Nymburku dne 25. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. února 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Novotný	J. Novotný v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Komenského 1254, 288 01 Nymburk. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	24. 3. 2004	c6-1037/04-2031
Zřizovatel	24.3. 2004	c6-1038/04-2031
Rada školy	--	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.